

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 600
8160 AP Epe.

Epe, 24 augustus 2018

Betreft: **Bezwaarschrift omgevingsvergunning Oranjeweg 100:**
het telen van kerstbomen en lage **boomteelt (59712, 16-07)**

Geacht college,

De afdeling Epe-Heerde van het KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) dient een bezwaar in tegen uw besluit om een omgevingsvergunning te verlenen aan Handelskwekerij De Buurte BV, zaaknummer 59712, d.d. 16 juli 2018, voor het telen van kerstbomen en lage boomteelt aan de Oranjeweg 100 in Emst (59712, 16-07). De afdeling heeft in de statuten onder andere opgenomen dat het bijdraagt aan de natuur- en landschapsbescherming in de ruimste zin en is dan ook belanghebbende in dit geval. In dit bezwaarschrift lichten wij onze bezwaren tegen het verlenen van de omgevingsvergunning toe.

Landschappelijke en ecologische waarde

Het gebied, waarin het betreffende plan ligt, is een open natte tot droge heideontginning. Nu is het een open weidegebied met hoofdzakelijk langs de Oranjeweg verspreide bebouwing. Kenmerkend in dit gebied zijn de beide beekdalen van de Smallertse beek, waarvan er één ten noorden van de Oranjeweg ligt en een ander ten zuiden ervan. Beide gebieden, die omringd zijn door natuurgebieden, zijn landschappelijk erg waardevol, mede door het nog gave beekdal. Het gehele complex lag niet voor niets in de voormalige ecologische hoofdstructuur.

Het open weidegebied ligt aansluitend op en vormt een geheel met de Gortelse heide. Dit levert een geweldige doorkijk in het landschap op over het weidegebied, het beekdal en Gortelse heide, met name vanaf de Steenderbultweg. Een situatie die vroeger algemeen op de Veluwe was, maar nu een zeldzaamheid is. En dus het beschermen absoluut waard is. Boomteelt past dan ook niet in dit landschap.

Hoog gebruik bestrijdingsmiddelen

Een groot probleem van boomteelt is het gebruik van grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen. Emissie naar aangrenzende percelen kan optreden. De percelen zelf zijn een monocultuur, waar weinig ander leven in voorkomt. Het is alom bekend dat de fauna en met name insecten de laatste

tijd zeer sterk in aantal zijn afgenomen, met name door het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Ook zal een duidelijke afname van voedingsgebieden van vogels optreden. Zeker aan de randen van de Veluwe natuurgebieden past het gebruik van grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen dan ook niet.

In de navolgende alinea's gaan we in op provinciale en gemeentelijke plannen, om aan te tonen dat wij niet alleen het gebied waardevol vinden, maar de overheden dit onderschrijven.

Provinciale omgevingsvisie

In de geconsolideerde omgevingsvisie (januari 2018) van de provincie Gelderland is (vrijwel) het gehele gebied aangewezen als Groene ontwikkelingszone (GO). De GO bestaat uit alle gebieden met een andere bestemming dan 'Natuur' binnen de voormalige Gelderse Ecologische Hoofdstructuur. GO is een zone, die bestaat uit gebieden met andere functies dan natuur, die ruimtelijk verweven zijn met de natuur van het Gelders Natuurnetwerk en daar functioneel mee samenhangen, waarin wordt ingezet op versterking van die samenhang.

Wij vinden dat boomteelt volledig in strijd is met dit onderdeel van de provinciale omgevingsvisie. De provincie zet in dit plan op versterking van de samenhang van het GO-gebied met aangrenzende natuurgebieden. Toepassing van boomteelt doet duidelijk afbraak aan de samenhang, zoals hiervoor is aangegeven.

Bestemmingsplan gemeente Epe.

Een opmerkelijk feit is dat de aanduiding 'overige zone- groene ontwikkelingszone' in het bestemmingsplan veel kleiner is dan in de provinciale omgevingsvisie. In gemeentelijke plan enkel langs de noordelijke tak van de Smallertse beek en in provinciale plan gehele plangebied. Wij gaan er vanuit dat het provinciale plan leidend is, omdat het van recentere datum is en hoger in hiërarchie.

In het **Landschapsontwikkelingsplan van de gemeenten Epe, Heerde en Voorst (2009)** is het volgende opgenomen:

De openheid in brede beekdalen moet waar mogelijk worden behouden, met als eindbeeld (schrale) graslanden of eventueel een moerasachtige omgeving. Motivering/achtergronden: In het bijzonder is in het gebied van de beekdalen van toepassing dat de landschappelijke herkenbaarheid gebaat is bij het contrast tussen de openheid van het beekdal en de meer besloten omringende landschappen. Dit geldt in het bijzonder voor de grote complexen van beekdalen ten zuiden van Epe, ook wel aangeduid met veenkommen. Op dit schaalniveau is in de praktijk de mate van openheid en beslotenheid niet goed te sturen (i.v.m. eisen van water, natuur en andere functies). Daarom wordt ingezet op een sfeerkeuze voor een 'moeraslandschap', die tot uiting komt in natte graslanden en/of een landschap met struikvormige wilgen, knotwilgen en geknotte elzen. Hiermee wordt aangesloten bij de doelen van landschap, water en natuur.

Bovenstaande alinea uit een gemeentelijk plan is heel duidelijk! Het gebied waarvoor een omgevingsvergunning is aangevraagd behoort tot de brede beekdalen.

QuickScan

Bij de aanvraag omgevingsvergunning is een toelichting "Aanvraag omgevingsvergunning gebruik gronden t.b.v. boomteelt" gevoegd van bureau Rombou (22 maart 2018). Hierover hebben wij de volgende opmerkingen:

Onder 3.1.2. Beekdalen wordt alleen gesproken over door de mens aangelegde sprengenbeken. De Smallertse beek is zeker geen sprengenbeek maar een kwelbeek, die van nature door het beekdal stroomt. Dit wil niet zeggen dat de beek in de loop van de tijd hier en daar is vergraven. Maar het natuurlijke karakter natuurlijke beek en beekdal is landschappelijk duidelijk aanwezig.

Onder 5.2 Beoordelingscriteria staan uitkomsten die wij totaal niet delen.

- Ad. A. De waarden en/of functies van het gebied zouden niet worden aangetast volgens het rapport van Rombou. Wij vinden dat er wel degelijk een negatieve invloed op natuurontwikkeling en de herkenbaarheid van de bovenloop van de Smallertse beek is.
- Ad. B. Landschaps- en natuurwaarden zouden niet blijvend of onevenredig worden aangetast. Het is nu een open gebied met een doorkijk door het beekdal, het weidegebied en de Gortelse heide; een bijzonder uniek beeld.
- Ad. C. Er zou geen negatieve uitstraling naar de omgeving zijn. In boomteelt worden veel bestrijdingsmiddelen gebruikt. Door verwaaiing treedt beïnvloeding op naar de omgeving (diffuse emissie). Gronden met boomteelt vormen een monocultuur door het gebruik van grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen. Er komt geen andere flora en fauna voor en dus veel minder insecten. Dit is een verarming voor flora en fauna van betreffende gebied maar ook voor omgeving (bijv. minder insecten voor vogels).
- Ad. F. Voor gronden ter plaatse met de aanduiding 'overige zone- groene ontwikkelingszone' zou geen sprake zijn van significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied. Er wordt afbreuk aan het landschap gedaan en er treedt een sterke invloed van bestrijdingsmiddelen op.

Onze conclusie is dat het rapport van Rombou duidelijk toegeschreven is naar de doelen van de opdrachtgever en is zeker geen objectieve rapportage. Wij vinden dit een kwalijke zaak van een adviesbureau.

Tweede QuickScan

Om ons onduidelijke redenen is in opdracht van vergunningaanvrager een tweede quickscan uitgevoerd door Natuurbank Overijssel getiteld "Quickscan Natuurwaardenonderzoek de Buurte te Emst in het kader van de Wet natuurbescherming" van 12 juli 2018. Ook in deze rapportage is geen rekening gehouden met recente ecologische informatie van de afdeling Epe-Heerde van het KNNV (zie verderop in deze brief). Geconcludeerd wordt hierin o.a. dat de voorgenomen activiteiten een negatieve invloed hebben op de kernkwaliteit 'leefgebied steenuil' en 'leefgebied das', maar dat de voorgenomen activiteiten desondanks niet leiden tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Wij zijn het niet eens met deze conclusie. De negatieve effecten voor de natuur lijken in deze quick-scan te worden gebagatelliseerd. Zo wordt er bijvoorbeeld volledig voorbijgegaan aan de bestrijdingsmiddelen, nodig bij de teelt, en de gevolgen van die middelen voor mens, flora en fauna, de bodem, het water, niet alleen in het desbetreffende gebied, maar ook in de omgeving ervan. Bovendien wordt het betreffende gebied in de Provinciale omgevingsvisie aangeduid als gebied waarin de natuurwaarde bevorderd moet worden, en niet een gebied waar de schade aan de natuur binnen de wettelijke perken moet blijven.

Duurzaamheid gemeente

Het College Epe wil duurzaamheid. 'Onze gemeente ligt in een unieke omgeving, gedomineerd door natuur en landschap. Deze unieke ligging en kwaliteit bepalen voor een belangrijk deel de te maken keuzes voor de toekomst', stelt het recente coalitieakkoord al op de eerste pagina onder het kopje 'Ambitie van de coalitie'. Welnu, dat vraagt om regie van de gemeente Epe om het unieke gebied ter

hoogte van Oranjeweg 100 ook daadwerkelijk te koesteren. Het kan niet zo zijn, dat de wensen van een ondernemer die strijdig zijn met het algemeen belang, dan voorrang krijgen.

Onderzoek afdeling Epe-Heerde KNNV

De afdeling Epe-Heerde van het KNNV heeft in de periode 2016-2017 een uitgebreid onderzoek naar flora en fauna in Schaveren uitgevoerd (onder andere in het dal van de Smallertse beek). De gemeente moet met dit onderzoek bekend zijn. Helaas zijn de resultaten van dit onderzoek in geen van beide Quick scans gebruikt. Wij wijzen onder andere op het grote aantal bewoonde dassenburchten in Schaveren van waaruit de dassen foerageren in de graslanden langs de Smallertse beek. De graslanden zijn ook het leefgebied van de ringslang. In de graslanden langs de Smallertse beek komen enkele broedparen van de Roodborsttapuit voor, een soort die op de lijst van beschermde soorten staat (aanwijzingsbesluit Natura 2000 Veluwe). Deze bijzondere soort leeft hier dankzij opgaande, grazige vegetatie langs de beekloop, afrasteringen en opslag van houtige gewassen en bramen in lijnvormige elementen langs de graslandpercelen. Benedenstreams de percelen, waarvoor vergunning wordt aangevraagd, liggen enkele retentiegebieden van het Waterschap Vallei en Veluwe. Deze retentievijvers staan in direct contact de Smallertse beek. In deze retentievijvers komen diverse amfibieën voor, alsmede de beschermde ringslang. Amfibieën zijn grotendeels landdieren en migreren via de beeklopen en vinden hun voedsel mede in de graslanden in het dal van de Smallertse beek. De grootschalige omvorming van graslanden in éénvormige teelten van kerstdennen en/of lage boomteelt heeft tot gevolg dat het leefgebied van amfibieën en de ringslang wordt ingeperkt.

Onze conclusie is dat de teelt van kerstbomen en lage boomteelt niet past in een dergelijk kwetsbaar gebied als het dal van de Smallertse beek. De afdeling Epe-Heerde van het KNNV verzoekt uw college dan ook de vergunning in te trekken op basis van de door ons geuite bezwaren.

Een afschrift van deze brief hebben wij aan de provincie Gelderland verzonden.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw W. van Apeldoorn

Mevrouw Y. Zeegers

Voorzitter KNNV afdeling Epe-Heerde

Secretaris KNNV afdeling Epe-Heerde
Norelholtweg 4
8161NA Epe.

CC: Provincie Gelderland te Arnhem

Bijlage X2

Onderwerp: **Gesprek met gemeente Epe over vergunningaanvraag Oranjeweg 100 Emst**

Datum: 10 oktober 2018

Aanwezig:

- Henk Posthuma en Eldring gemeente Epe
- Tessemaken en Keizer van De Buurte Oene
- Bernard Oosting GNMF
- Adrie Hottinga Bekenstichting
- Jan Polman VME
- Wim Oosterloo KNNV

Henk Posthuma geeft een toelichting op het proces. Bijeenkomst is bedoeld om vragen en onduidelijkheden op te kunnen lossen. Hij schetst dat de gemeente het eerste plan afkeurde, omdat de bomenteelt tot aan de beek was gepland. In een tweede plan van De Buurte is een strook langs de beek niet bestemd voor bomenteelt. Voor dit laatste plan is een vergunning aangevraagd. Dit was bij ons bekend. In het grotendeels onherroepelijke bestemmingsplan 2017 is een driedeling gemaakt wat betreft kerstbomenteelt, namelijk a) niet toegestaan, b) toegestaan met vergunning en c) zonder meer toegestaan. Het betreffende gebied ligt in categorie b) toegestaan met vergunning.

Provincie blijkt ook bezwaren te hebben en vindt met name de rapportage en informatievoorziening onvoldoende. Dit ondanks dat er twee quick scans zijn uitgevoerd! Wij hebben ook in ons bezwaarschrift opgenomen dat de effecten op flora en fauna zeer onvoldoende in beeld zijn gebracht. Tijdens het gesprek is de gemeente er op gewezen dat dit vaker voorkomt en gemeente hier goed aandacht aan moet besteden.

De teelt van kerstbomen is in strijd met de beleidsplannen van provincie en gemeente. De gemeente toetst echter aan het bestemmingsplan. De beleidsplannen en het bestemmingsplan zijn echter helaas niet congruent. Dit strekt me (weer eens) in de gedachte meer aandacht te besteden aan het traject tot het vormen van een bestemmingsplan.

Gemeente geeft aan dat zij niets kunnen doen aan het beperken van bestrijdingsmiddelen.

Hoe verder?

Afwachten wat de rapportage naar het effect van de voorgenomen inrichting op flora en fauna heeft. Gemeente zal ons informeren.

Wim Oosterloo

17 oktober 2018

Bijlage X3

Aan: Commissie voor de Bezwaarschriften

Mevrouw J. van der Sluis

Postbus 600

8160 AP Epe

Epe, 7 Januari 2019

Op 19 december 2018 hebben wij van u een aanvullend rapport over de omgevingsvergunning voor de locatie nabij Oranjeweg 100 bij Emst ontvangen. Op dit rapport maken wij, afdeling Epe-Heerde van het KNNV, de volgende opmerkingen. Wij handhaven ons eerder ingediend bezwaarschrift tegen de omgevingsvergunning voor het telen van kerstbomen en lage bometeelt.

Steenuil

De voorstellen die gedaan worden voor biotoop verbeterende maatregelen lijken op zich niet slecht. De aanplant van knotwilgen en hoogstamfruitbomen voor biotoop verbeterende maatregelen vergt echter circa 50 jaar, voordat Steenuilen zich eventueel kunnen vestigen in holten. Daarnaast is het zeer discutabel dat het desbetreffende gebied geschikt is voor de aanplant van knotwilgen dan wel hoogstamfruitbomen, vanwege de geringe bodemvruchtbaarheid en waterhuishoudkundige situatie.

Das

In de alinea is opgenomen dat er aanwijzingen zijn dat dassen in de nabij gelegen bossen burchten bezetten. Uit de inventarisatie van de zoogdierwerkgroep en de vogelwerkgroep van de KNNV afdeling Epe-Heerde blijkt dat er minimaal zes bewoonde burchten in het dal van de Smallertse beek zijn. In het dal van de Smallertse beek hebben de dassen kleine leefgebieden door de aanwezigheid van structuurrijke graslande en gevarieerde bosranden. Een afname van 15 ha grasland is een behoorlijke ingreep in het leefgebied van de das in dit gebied.

Aangezien niet is geïnventariseerd op de foerageerbewegingen van dassen in het plangebied is de discussie over de ongeschiktheid van het plangebied niet bewezen. Hiervoor is zeker nader onderzoek noodzakelijk om de stellingen in het aanvullende rapport van de quickscan te onderbouwen.

Bestemmingsplan natte landnatuur

Gesteld wordt dat er geen maatregelen worden genomen ten aanzien van waterbeheer. In het plangebied is een waterput aanwezig die wordt benut ten behoeve van besproeiing van boomteeltgewassen. In de aanvullende rapportage van de quickscan wordt geen melding gemaakt van de aanwezigheid van deze waterinstallatie.

Conclusie

In de conclusie is opgenomen dat effecten op grond- en oppervlaktewater geen gegevens voorhanden zijn om het tegendeel aan te tonen voor nadelige effecten op de bescherming

van natte landnatuur. Dat klopt, maar in het kader van Natura-2000 is er ook een voorzorgbeginsel.

In het rapport van Natuurbank Overijssel staat in de alinea voor de conclusies onder andere: *“Wij zijn van mening dat de invloedssfeer hoofdzakelijk lokaal is. Incidenteel zullen mensen zichtbaar zijn en is geluid en stof waarneembaar buiten het plangebied. Bij de teelt van kerstbomen is de inzet van materieel minder dan bijvoorbeeld bij snijmais”*.

“Omdat er sprake is van omzetting van gangbare agrarische landbouw naar boomteelt, wordt er aanzienlijk minder mest aangewend en de te benutten hoeveelheid brandstof, verstookt door landbouwvoertuigen, ligt aanzienlijk lager dan het maximaal mogelijke gebruik op de gronden bij gangbare gebruik. Vanuit deze redenering komen wij tot de conclusie dat de stikstofdepositie niet zal toenemen, maar zal afnemen t.o.v. de huidige situatie”.

Wij vinden dat de invloedssfeer zeker niet lokaal is. Zo zullen bestrijdingsmiddelen, die veelvuldig worden toegepast in de boomteelt, door drift en uit- en afspoeling in het milieu terecht komen, dat verder reikt dan de gronden waarop kerstbomen en lage bomen staan.

De teelt van kerstbomen doet afbreuk aan het landschap. Het gebied ligt ingeklemd in Natura-2000 gebieden en in de Gelderse Omgevingsvisie aangemerkt als Gelders natuurnetwerk. De mooie doorkijk van het beekdal naar de Gortelse Heide wordt sterk aangetast.

Wij betwijfelen zeer sterk of de inzet van materieel bij kerstbomen minder is dan bij snijmais. Evenzeer hebben we zeer sterke twijfels bij de aanname dat de stikstofdepositie zal afnemen bij omschakeling van de gangbare landbouw naar boomteelt. Bij snijmais zijn er twee intensieve perioden namelijk het zaaien en oogsten. Bij kerstbomen wordt zeer frequent bestrijdingsmiddelen gebruikt. Regelmatig moeten de bomen gesnoeid worden. Het oogsten van kerstbomen is een zeer intensieve bezigheid. Wij vinden dan ook dat de verandering van landgebruik zeker geen positieve invloed heeft op de stikstofdepositie.

In het rapport van Natuurbank Overijssel staat dat *“Het is niet aannemelijk dat door de boomteelt de waterstand en stroming van oppervlakte- en grondwater wordt beïnvloed.”* Wij gaan er dan ook vanuit dat in de vergunning dient te worden opgenomen dat geen grond- en/of oppervlaktewater gebruikt mag worden voor de beregening van kerstbomen en lage bomen. Enerzijds omdat het blijkbaar niet nodig is en anderzijds sterk afbreuk zou doen aan de bestemming van het gebied als ‘Groene ontwikkelingszone’ en ‘Beschermingszone natte natuur’.

Met vriendelijke groet,

Secretaris afdeling Epe-Heerde KNNV

Inspreken bezwarencommissie Oranjeweg 100

d.d. 31 januari 2019

Beste leden van de commissie voor de bezwaarschriften van de gemeente Epe.

Wat kun je tegen hebben op de teelt van kerstbomen en lage bomen op de flanken van het bomenrijke Veluwemassief? Nou heel erg veel! *Kerstbomen in een Groene Ontwikkelingszone; beiden zijn groen, maar daar houdt dan ook iedere vergelijking mee op!*

Bestemming

De gronden bestemd voor kerstbomen en lage bomenteelt liggen in de Groene Ontwikkelingszone (GO-zone) en voor een groot deel binnen de Beschermingszones natte landnatuur (Omgevingsvisie Gelderland, 2018). De tak van de Smallertse beek, die tussen de percelen door stroomt, is aangewezen als water van het hoogste ecologische niveau (HEN-water; Omgevingsvisie Gelderland 2018 en het Waterbeheerplan 2016-2021 van het waterschap Vallei en Veluwe). In de gemeentelijke visie liggen de gronden in natte heideontginningen en het landschapontwikkelingsplan geeft aan dat “de openheid in brede beekdalen waar mogelijk moet worden behouden”. Belangrijke kernkwaliteiten van deze gebieden zijn o.a. open grasland, geen verandering waterhuishouding, behoud en versterking biodiversiteit opheffen versnippering e.d. Op basis van deze aanwijzingen door provincie, gemeente en waterschap aan de gronden blijkt een hoge ecologische en landschappelijke ambitie voor de gronden. Logisch want de gronden liggen ingeklemd in het Gelders Natuur Netwerk (GNN). Er is een hele sterke interactie tussen de gebieden aangewezen als GO en GNN. De rode draad voor de GO-zone is versterking.

Onze conclusie is duidelijk; door de voorgenomen plannen is van versterking absoluut geen sprake maar van een duidelijk sterke verzwakking.

Kernkwaliteiten

In het verweerschrift (Gemeente Epe, 23 januari 2019) noemt de gemeente een groot aantal kernkwaliteiten van de GO-zone. Volgens het verweerschrift zou enkel het leefgebied das en steenuil zou van toepassing zijn op de betreffende gronden. Echter ook twee andere in het verweerschrift genoemde kernkwaliteiten zijn van toepassing op de gronden, namelijk ‘kwelzone op de flank van de Veluwe’ en ‘sprengen- en bekencomplexen (HEN-wateren)’. De noordelijke tak van de Smallertse beek, die vlak bij de betreffende gronden ligt, is in de visies van het waterschap en de provincie aangemerkt als ‘HEN-water’ en dus ook in het GNN (Geconsolideerde Omgevingsvisie Gelderland, januari 2018). Dit betekent dat herstel en behoud van natuurlijke watersystemen voorop staat vanwege de grote betekenis van waternatuur voor de variatie in het landschap, de beeldkwaliteit en voor het behoud van soorten van aquatische ecosystemen.

De Smallertse beek is een typische kwelbeek dat betekent dat de beek ontstaat in voedingsgebied en niet in een bron. Voedingsgebied en beek vormen een geheel en kun je niet los van elkaar zien.

Onze conclusie is dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten, zoals verwoord in alle overheidsplannen.

Onderzoek KNNV

De afdeling Epe-Heerde van het KNNV heeft in 1988 en in 2016/2017 uitvoerig onderzoek naar flora en fauna gedaan in Schaveren. De toegang tot de gronden bestemd voor kerstbomen en lage bomenteelt, is ons voor ons onderzoek ontzegd. Dit hebben we gerespecteerd. Wel is in de directe omgeving onderzoek uitgevoerd.

Rond het open beekdal bevindt zich minimaal een vijftal dassenburchten. Voor de dassen uit die burchten is het beekdal een belangrijk foerageergebied. Zoals bekend eten dassen veel regenwormen. Die zijn in de omringende bossen niet voldoende te vinden. De dieren trekken daarom naar weilanden in de omgeving. Het beekdal van de Smallertse beek is hiervan een belangrijk onderdeel.

Direct grenzend aan de bewuste gronden zijn wel bijzondere soorten aangetroffen als o.a. vogels (o.a. roodborsttapuit), reptielen (o.a. ringslang).

Buiten voornoemd onderzoek zijn af en toe individuele waarnemingen door KNNV-leden in het gebied gedaan. Zo is in de noordelijke tak die door het gebied stroomt o.a. het berrmpje aangetroffen (pers. meded.). Nader onderzoek zal ongetwijfeld meer interessante waarnemingen opleveren gezien de ligging van het gebied (ingeklemd door natuurgebieden). In de quick scan is slechts heel summier naar flora en fauna gekeken.

Onze conclusie is dat:

- *onvoldoende onderzoek naar flora en fauna op de betreffende gronden is gedaan,*
- *op basis van beperkte waarnemingen bijzondere soorten in het gebied zijn aangetroffen (o.a. roodborsttapuit, berrmpje, heikikker)*
- *in de directe omgeving rond het gebied zeer waardevolle flora en fauna te vinden is.*

Verandering flora en fauna

Buiten de clandestien aangelegde veld met kerstdennen zijn de gronden bestemd voor kerstdennen nu in gebruik als grasland. Hoewel ze qua ecologische waarde ver van natuurgebieden staan, is met name de fauna i.h.a. goed ontwikkeld in graslanden. Door toepassing van een monocultuur en met name door het gebruik van grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen zal de faunasamenstelling dramatisch dalen en zal een anti-oase ontstaan, waarin bijvoorbeeld wormen en insecten niet meer voorkomen. Foeragerende dieren als bijvoorbeeld dassen en vogels hebben hier dan ook niets te zoeken.

Onze conclusie dat door de voorgenomen plannen flora en fauna op de gronden drastisch zal dalen tot een absoluut dieptepunt.

Leefgebied das en steenuil

Alom blijkt dat door de teelt van kerstbomen en lage bomenteelt (potentieel) leefgebied van das en steenuil verloren gaat. Door mitigerende maatregelen zou leefgebied van das en steenuil worden versterkt. Wij zien dit als een camouflage (letterlijk en figuurlijk) voor de monocultuur van kerstdennen en lage bomenteelt. Het zal echter ook heel lang duren voor steenuilen gebruik maken van de aangeboden mogelijkheden. Voor dassen zal het onmogelijk zijn vervangende weilanden te realiseren. Wij zijn het er ook niet mee eens dat het leefgebied in beperkte mate wordt aangetast, omdat de gronden ingeklemd liggen tussen GNN.

De steenuil is een cultuurvolger, zoals de tweede quick scan aangeeft. De soort nestelt vaak op erven. Hoewel buiten deze vergunning, is voor perceel Oranjeweg 100 te Emst ook vergunning gevraagd voor de kap van 12 grote bomen op het erf (77964, 22-1 week 5 gemeentewijzer), die naar wij aannemen in principe veel geschikter voor steenuilen zijn dan nieuwe aanplant. Wat aan de ene kant door mitigerende maatregelen in jaren moet worden opgebouwd, wordt op korte afstand in korte tijd afgebroken.

Onze conclusie is dat het leefgebied van das en steenuil wel wordt aangetast door veranderde teelten.

Emissies

Door drift en uit- en afspoeling van bestrijdingsmiddelen zal de invloed hiervan verder strekken dan de betreffende gronden; ook met gebruik van geavanceerde technieken. Dit is in dit geval een kwalijke zaak, omdat de residuen dan in GNN-gebied terecht komen. Via de lucht in de aangrenzende landnatuur en via de bodem het grondwater in de vlakbij gelegen Smallertse beek. Deze laatste heeft in de visies van de provincie en het waterschap de hoogste ecologische waarde. Kwaliteitseisen van de beek worden o.a. geborgd door de Europese Kaderrichtlijn Water, die zeer stringent zijn. Afschuiven van verantwoordelijkheid naar o.a. het Activiteitenbesluit en het nationale wetgevingskader gewasbescherming doet geen recht aan de vergaande doelstellingen van de beek. Enerzijds zal specifieke wetgeving voor algemene wetgeving gaan, maar anderzijds is de meest stringente normstelling van toepassing.

Onze conclusie is dat emissies van bestrijdingsmiddelen niet passen in een dergelijk kwetsbaar gebied.

Waterhuishouding

De omschakeling van grasland, zoals de situatie nu is, naar de teelt van kerstdennen en lage bomen zou, volgens de stukken bij de vergunning, geen invloed op waterhuishouding hebben. Zonder berekening zullen de verschillen beperkt zijn. Tot heden vindt er volgens ons geen berekening op het grasland plaats. Bij de teelt van kerstdennen en (andere) lage bomen wordt veelal wel berekening toegepast. Dit blijkt ook bij de clandestiene teelt

kerstdennen waar wel een beregeningsbuis is geplaatst. Deze verandering van teelten heeft dus wel degelijk invloed op de waterhuishouding. Dit is funest in kwelgebieden en beschermingszone natte natuur welke op het gebied rusten.

Onze conclusie is dat overschakeling van grasland naar de teelt van kerstdennen en lage bomen wel degelijk invloed heeft op de waterhuishouding vanwege toename van beregening.

Landschap

Een van de kernkwaliteiten is een gaaf beekdallandschap. Nu is een open weidegebied, dat redelijk naar voornoemde kernkwaliteit gaat. Het levert een geweldige doorkijk op naar de Gortelse heide, iets wat vroeger algemeen was maar nu bijzonder. Teelt van kerstdennen en lage bomen doet afbreuk aan dit fraaie landschapsbeeld en niet in overeenstemming is met het gemeentelijke landschapsontwikkelingsplan.

Onze conclusie is dat teelt van kerstdennen en lage bomen afbreuk doet aan het landschap.

Loze argumenten

Tot slot wil ik u nog wijzen op de (eufemistisch gezegd) loze argumenten in de tweede quick scan van Natuurbank Overijssel, namelijk dat de invloedssfeer van de kerstdennenteelt hoofdzakelijk lokaal zou zijn en de emissie van stikstof en gebruik van brandstof zou afnemen t.o.v. het huidige gebruik.

Onze conclusie is dat een aantal argumenten in de tweede quick scan ten onrechte zijn gebruikt.

Afdeling Epe-Heerde KNNV en mede namens de Vereniging Milieuzorg Epe

31 januari 2019

Noot: Gemeente zal dit waarschijnlijk als twee aparte vergunningsaanvragen zien. Formeel is dat wellicht juist, maar beide aanvragen hebben onlosmakelijk verband met elkaar. Met name wat betreft het leefgebied van de steenuil.